

Na gradbišču v Štepanjskem naselju je ves dan živahno. Množica žerjavov in druge sodobne gradbene tehnike ter preizkušena tehnologija tunelskih opazov zagotavljajo hitro gradnjo. Tudi letošnja izredno blaga zima je gradbincem naklonjena

Prijetno na čajanki

Kakor vsako leto smo se tudi letos taborniki odreda ČRNI MRAV zbrali 30. decembra 1973 v Titovem domu na čajanki, ki smo jo pripravili za medvedke in čebelice, to je za najmlajše tabornike in tabornice. Ob programu ter taborniških pesnih in igrar je čas prijetno tekkel. Nato pa je prišel dedek Mraz, ki je prinesel s seboj darila za najmlajše. Ob prijetnih družabnih igrar in pesnih smo pozabili na težave, ki smo jih imeli v preteklem letu; in kovali nove načrte za leto 1974.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo krajevni skupnosti Zelena jama, živilskemu kombinatu Žito, podjetju Fructal-Alko, urbanističnemu zavodu Projektivni atelje, ZZB Ljubljana Moste-Polje, trgovskemu podjetju Bomboniera in Javnim skladiščem za izkazano pomoč, s katero smo čajanko uspešno pripravili.

Odršč ČRNI MRAV

VISOK JUBILEJ

Dne 26. decembra 1973 je obhajal član invalidske organizacije terena Vevč-Kašelj in član podružnice društva upokojencev Ljubljana-Polje FRANC ZUPANČIČ iz Vevč 90-letnico rojstva. Prijatelji, člani invalidske organizacije in upokojenci mu ob tem visokem jubileju toplo čestitamo z željo, da bi bil še mnogo let med nami.

Člani VVI in upokojenci

ZAHVALA

ZB in KS Nove Jarše sta za Silvestrovo priredili v prostorih družbenopolitičnih organizacij srečanje borcev in aktivistov. Namen te prireditve je bil v prijetnem razpoloženju razširiti in poglobiti medsebojno poznavanje staro - in novonaseljenih borcev v naglo se razvijajočem naselju.

Prireditev je popolnoma uspešna. Veselo razpoloženje družbe, v kateri so bili večinoma le starejši ljudje, je še posebno poživljal odličan ansambel vojašnice Ljuba Šecerja.

Zahvaljujemo se starešinam JLA in ansamblu, saj so tako tudi v tej obliki dokazali pripravljenost sodelovanja z borci.

JANEZ BENEDIK

PISMO UREDNIŠTVU

Spoštovani tovariš urednik!

NAŠA SKUPNOST je zares odlična obveščevalka, saj nas obvešča o vsem važnim in vseh novicah iz krajev z območja vse naše velike občine. Za ves trud okoli zbiranja potrebnih podatkov moramo biti hvaležni vsemu uredniškemu odboru.

Vendar bi opozoril na naslednje: Že večkrat se vam je pri krajevnom imenu SNEBERJE zapisalo: v Sneberjih, v Sneberju ali iz Sneberij, kar je nepravilno.

Krajevno ime Sneberje je množinsko ime ženskega spola, torej:

tisti Sneberje

in se pravilno izgovarja in tudi seveda piše:

grem v Sneberje,

bil sem v Sneberjah (ne v Sneberjih ali v Sneberju),

grem iz Sneber (ne iz Sneberja ali iz Sneberij).

Za primerjavo: Kako smešno bi bilo slišati ali brati:

Bil sem v Jarših - pravilno v Jaršah

Bil sem v Vevčih - pravilno v Vevčah

Bil sem v Klečih - pravilno v Klečah

Grem iz Jaršij - pravilno iz Jarš

Grem iz Vevčij - pravilno iz Vevč

Grem iz Klečij - pravilno iz Kleč!

V 1. številki naše skupnosti beremo na 8. strani med NOVICAMI IZ NAŠIH KRAJEV v članku z naslovom ZADOBROVA - SNEBERJE - NOVO POLJE, da si bo trgovsko podjetje MERCATOR uredilo deponijo trgovin v Zadobrovi in Sneberjih. Zakaj ne pravilno: V Sneberjah?

V Sneberjih bi bilo pravilno pisano le, če bi se kraj imenoval, Sneberji - tisti Sneberji - če bi torej to bilo množinsko krajevno ime moškega spola.

Tudi na 5. strani v življenjepisu FRANCE KUMŠE-STAMENKO, piše v drugem odstavku v Sneberjih - pravilno pa bi moralo biti v Sneberjah.

Toliko sem hotel povedati, ker so Sneberje eden od krajev v naši občini in takorekoč ljubljansko predmestje, pa bi ga morali vedno pravilno izgovarjati in zapisovati.

S spoštovanjem!

RUDI ARKO, Novo Polje

Spoštovani tovariš Arko!

Hvala za pismo. Dovolite pa, da se na vaše jezikovne pripombe oglasim kar sam: korektor Naše skupnosti. Pred leti je naš uredniški odbor prejel podobno pismo tedaj stalnega dopisnika Nsk Andreja Berčiča iz Javora. Po neki logiki sem namreč sklepal, da je treba pisati Z Javora, ker je vas Javor pač NA hribu. No, tovariš Berčič je pisal, da domačini govorijo: Grem v Javor - in torej pravilno: IZ Javora (tudi ne: Javorja). Preveril sem in res je bilo temu tako.

V vašem primeru pa gre za globlji problem. Že tako v našem jeziku pri zemljepisnih lastnih imenih na -e pogosto iz končnice ni razvidno, ali je ime množinsko ali edninsko, ženskega ali srednjega spola in ali ga sklanjamo samostalniško ali pridevniško. Zato moramo preprosto vedeti: Orlje, Orljega, na Orljem; Preserje, Preserja, v Preserju; Dobrunj, Dobrunj, v Dobrunjah ipd. Pri imenu Sneberje pa sem domačine slišal govoriti prav vse tiste primere, ki jih navajate za nepravilne, pa tudi one - po vašem - pravilne.

SNEBERJE je res množinsko zemljepisno lastno ime ženskega spola. Taki samostalniki imajo pogosten brezkoničniški rodilnik množine, a tudi na -a (gora), na -e (gospa), pa tudi z vrinjenim -r- pred -j (zarj, Gorj) in pred -c (vrvic, živalic). Množinska krajevna imena ženskega spola na -e našega področja se v večini primerov ravna po brezkoničniških rodilnikih (Dobrunj, Jarš, Vevč), vendar ne vedno. V krajevnom leksikonu Slovenije beremo na 366. strani: Sneberje, Sneberij; enako v Malem slovenskem pravopisu Stanko Bunca na 322. strani in verjetno še kje. Ker najbrž oba nista taka jezikovna eksperta, se za zdaj zadovoljiva s tako obliko rodilnika; če pa menite, da je pravilno Sneber, sprostite postopek in - vsvo srečo!

Drugače pa je z mestnikom: pravilno je - kot ugotavljate tudi sami - V SNEBERJAH in nič drugega. Tako sem tudi korigiral, v tisku se je dostikrat pojavila oblika V SNEBERJIH ali morda celo (ne spomnim se) V SNEBERJU. Dne 6. januarja letos sem tudi v radijskih večernih poročilih slišal: v Sneberjih. Tiskarski škrat ali kdo drug oziroma kaj drugega?!

Morda pa tudi te različice kažejo na neenotnost rabe ali izjemnost primera? Vendar mi dovolite pripombo: Zasavci se vašim primerom mestnika na -ih ne bi kar po vrsti smejali, kajti oni tako govorijo: Trbovlje, v Trbovljih; Izlake, na Izlakih. Vemo, da je to nepravilno, a za domačine vsaj ne smešno!

Pa še mimogrede: Vevčani ne prebivajo v VEVAH ampak NA VEVAH.

Sneberje doslej niso bile niti tako velik niti tako znan kraj, da bi pri imenu ne prihajalo do nihanj v rabi. To so mi potrjevali tudi razgovori, ki sem jih glede tega imel prav ob vašem pismu s tovarišicami in tovariši iz Sneberij, Zadobrove, Zaloga, Sostrega, Polja, Vevč, Zgornjega Kašlja. In če je vaše pismo prispevalo k temu, da se sedaj piše očin in boročin jasna raba pravih oblik, ste dosegli svoj namen. Pa še zadovoljni smo lahko, da se tudi v Sneberjah, pa v Novem Polju in vedno globlje razrašča zdrava, konstruktivna kritika, usmerjena tudi na pisne in ustne oblike slovenskega jezika.

Lepa hvala!

Vaš korektor Nsk

IZ ŽABJE PERSPEKTIVE

Kako smo »tozdirali«

Zadnje dni pred novim letom je bilo v našem podjetju res obupno. Namesto da bi staro leto zaključili kot ponavadi, z ugotavljanjem uspehov v preteklem letu, v prijetnem ozračju in s kozarcem v roki, smo samo sestankovali. Vsi tisti, ki so bili sicer nosilci takih proslavljanj so neprestano tekali, prenašali neke papirje in sklanjali glave nad njimi. Direktor je bil ves iz sebe. Lasje so mu viseli prek čela in padali na naočnike, ko je tekal z mami pod pazduho. Takega je nisem videl. Bal sem se že, da mu grozi reelekcija in zbira podatke o svoji nepogrešljivosti. A taki so bili tudi sekretar, pravni referent in drugi odgovorni tovariši.

Ceneta, predsednika sindikata, smo poslali na ogled, da bi poizvedel, kaj se dogaja. Širile se so namreč različne govorice. Optimistične so zagotavljale, da bomo za novo leto prejeli še vsak po eno plačo, pesimistične pa, da ni denarja in bomo prejeli samo 80-odstotne plače. Cene, ki je odšel k direktorju z izgovorom, da prihaja „po delovne naloge sindikata“ za tradicionalno novoletno praznovanje, je priplaval nazaj kot duh. Ves bled nam je zaupal.

„Fantje, nič ne bo! Vse praznovanje so nam požrl TOZDI! Do novega leta morajo biti ustanovljeni. Mi pa še nimamo nič pripravljene, tako da se nam obeta pravo novoletno srnanje.“

Kaj naj bi to zadnje pomenilo, v vratarnici, kjer smo bili zbrani, nisimo vedeli. Kaj pa imamo mi s TOZDI? To je stvar vodilnih in če se oni ne morejo, mi bi se lahko zabavali!

Sicer pa, kaj je že s temi TOZDI! Ah, da! O njih smo govorili že pred časom. Več kot pred enim letom ali pa sta minili skoraj že dve. Spomnil sem se, da nam je nek sindikalni voditelj že nekaj govoril o tem. Zakaj je pravzaprav točno šlo, nisem vedel, toda ploskal sem mu, ker sem videl, da mu ploskajo tudi drugi. Če vsi ploskamo, mora že biti nekaj dobrega in zakaj bi se temu ne pridružil še jaz?

Tedaj smo izvolili tudi neko komisijo, ki naj bi pripravila predlog, kako bomo to, kar je povedal govornik, uresničili v našem podjetju. Potem je bilo vse tiho skoraj leto dni. Širile so se sicer govorice, da komisija v velikih preprih nekaj pripravlja. Zato sem vprašal člana komisije, naj mi lepo, po domače pove, kaj pravzaprav so ti TOZDI. Zdi se mi, da sem ga z vprašanjem zmedel, a vseeno je skušal potegniti svojo radovednost!

„Več, v zvezi s temeljnimi organizacijami združenega dela je še marsikaj nedorečenega in nejasnega. V bistvu gre za notranje delovne organizacije, ki bodo imele veliko samostojnost in se znotraj cele delovne organizacije medsebojno dogovarjale... Tako nekako: v glavnem boš imel večje pravice, a tudi dolžnosti. Pri nas se vsa stvar zapleta zaradi direktorjev, kajti vsak TOZD bo imel svojega direktorja.“

Vse mi je bilo takoj jasno in verjel sem, da so govorice o preprih resnične.

Tik preden so se začeli dopusti - to je bilo že predlanskim, da se razumemo - je bil

predlog pripravljen in smo o njem v bodočih TOZDIH razpravljali dobesedno v potu svoje glave. V razpravi si nisimo bili enotni, posebno še zato, ker so bila že znana imena bodočih direktorjev.

Razprava je potekala nekako takole:

„Ne bi želel sodelovati v TOZDU tovariša Tineta, ampak tovariša Toneta...“

„Meni se zdi, da tovariš Tone nima pravičnega odnosa do neposrednega proizvajalca in bi bil raje v TOZDU tovariša Tineta...“ in podobno. A to ne gre, tovariši, da bi bila dva delavca, ki delata pri istem stroju, vsak v drugem TOZDU! Kako bomo delili dohodek, kako vedeli, kdo ga je ustvaril.

Predlog je predvideval, da bomo imeli sedem temeljnih organizacij. Največ razprave in nasprotovanj je doživel predlog, da bi imeli tudi „TOZD za sodelovanje s tu - in inozemskimi poslovnimi partnerji.“ Za direktorja je bil predviden tisti zelenec Ferdo. Jasnno, da ni nihče hotel v „njegov TOZD“! Neumestnost tega TOZDA so utemeljevali predvsem s tem, da je v njem premalo ljudi in nima smisla, da obstaja; naj bo raje delovna skupnost v TOZDU skupnih služb. Ferdo je hotel dokazati, da kritike niso upravičene in je zato zbiral službe, ki bi se hotele vključiti v „njegov TOZD.“ Prišel je tudi k meni, da bi mu pomagal vsa vratarska služba vključiti v „TOZD za sodelovanje s tu - in inozemskimi poslovnimi partnerji.“ To je utemeljeval s tem, da vratarji pravzaprav prvi pridejo v stik z obiskovalci in je

veliko odvisno prav od prvega vtisa, ki ga o podjetju dobi poslojni partner. Če bi mu pri tem pomagal, mi je obljubil, da bom prejel naziv „generalni vratar in šef protokola za vstop v tovarno“. Njegovim obljubam seveda nisem nasedel in nikakor nisem hotel izdati tovariša sekretarja, pod čigar modro roko že dolga leta uspešno opravljam svoje delo.

Ves predlog je padel v vodo, vsi smo menili, da pri nas ni pogojev za ustanovitev TOZDA ter na vse lepo pozabili.

Toda, žal, TOZDI niso pozabili na nas: 25. decembra je bil dan alarm:

TOZD vrati!

Začelo se je tekanje, hihitanje, v sekretarjevi sobi je tudi tri dni in noči gorela luč, strojepestke so hodile kot mesečnice z oteklimi prsti in rdečimi očmi. Izplačalo se je. V treh dneh je bilo vse nared in preden je minulo četrtega pol, smo že sedeli na sestanku.

Sekretarjev nagovor je bil kratek, suhoparen in strokoven:

„Vsi vemo, za kaj gre! Razpravljali smo že o tem, brali smo že o tem, videli smo na TV o tem in menim, da smo o tem že vsi dobro obveščeni. Vsi vemo, da gre za uveljavljanje tako imenovanih delavskih ustavnih amandmajev.“

Tu je končni rezultat teh uveljavitev v našem podjetju.

Z roko je pokazal na goro papirja na mizi. „V teh papirjih je vse, kar je potrebno. Pripravili smo hitro, dobro in pošteno, tako da bo vse v redu in v skladu z zakonitimi predpisi.“

Imeli bomo šest TOZDOV, in sicer:

proizvodnja I... , proizvodnja II... , proizvodnja III... , stranski obrabi in transport, TOZD skupnih služb ter TOZD za gradnjo in razvoj, ki so mu priključeni gasilci.

To je vse. Menim, da smo se razumeli in odpiram razpravo.“

Vse je bilo tiho. Samo v prvi vrsti, kjer so sedeli kandidati za direktorje, so nekaj šepetali med seboj.

Tišina je bila že kar moreča. Sekretar je ponovno pozval k razpravi, a spet ni bilo odziva. Zasmilil se mi je. Toliko dela in truda, sedaj pa brez pripomb. Tako ne gre, krivični smo do njega in njegovih sodelavcev. Treba je nekaj reči. Ali naj bom to jaz? Kaj naj rečem? Tisti hip me je prešinila misel. Dvignil sem roko in vstal:

„Tovariš sekretar nam je lepo razložil ves problem in menim, da je gradivo skrbno pripravljeno, če sodimo takole od daleč, kako lepo je zloženo v raznobarnih mapah. Imam samo malenkostno pripombo. Morda bi kazalo ustanoviti še sedmi TOZD, ki bi ga sestavljale po nazivu sicer nepomembne pomožne službe, a za katere vemo, da so kljub temu ključne službe za vsako dobro organizirano delovno skupnost. To so vratarske, čistilske, čuvajske in podobne službe, med njimi tudi gasilske. Menim, da gasilci nikakor ne sodijo v TOZD za gradnjo in razvoj. Saj jih poznamo, oni kvečjemu rušijo, ne pa gradijo!“

Tam spredaj je završalo, sekretar je onemogel omahnil za mizo, direktor se je grozeče dvignil s stola, a vseeno sem pogumno nadaljeval:

„Zaradi tega menim, tovariši in...“

„Počakaj, tovariš Pepe!“ me je prekinil direktor in tako odločno zamahnil z roko; da sem takoj utihnil. „Lepo si začel, a slabo bi najbrž končal, če te ne bi prekinil.“

Res je, da nas je predlog veljal veliko truda in smo ga napravili v najboljši nameri, da bi bil najboljše tako za posameznika kot za ves kolektiv. Prepričan sem, da smo v tem uspeli in zato o vsebini niti ni treba razpravljati.

Zato tudi dodatnega predloga tovariša Pepeta ne bi komentiral.

Če pa to želite ali če ima morda kdo še kak dopolnilni predlog, prosim, izvolite. Samo predhodno želim opozoriti na posledice in odgovornost, ki bodo od tega trenutka preložene na vaše rame.

Vse - potrebne dokumente moramo še danes vložiti na pristojnem mestu. Če tega ne bomo storili, ne boste prejeli plač, ker nam bodo zaprli žiro račun. Zavedati se morate še, da zahteva vsaka sprememba popravke na vseh teh papirjih na mizi.

Prosim, izvolite. Jaz si umijem roke. Samo to sem hotel povedati!“

Zakrilil sem z rokami: „Toda, tovariš direktor! Jaz sem z vami, vsi smo z vami. Sploh ne mislim delati težav. Kam pa bi prišli, če ne bi dobili plač! Umikam predlog, mislite si, da ga sploh ni bilo. Predlagam, da demokratično sprejmemo predlagani predlog.“

„Še kdo želi besedo?“ je prekinil sekretar tišino, ki je nastala po mojih besedah. „Nihče...? Prav, potem predlagam, da z javnim glasovanjem sprejmemo vse te dokumente, ki so pred nami na mizi. Še pred zaključkom današnjega delovnega dne jih želim vložiti, da se registriramo.“

Jasno, da smo bili vsi za. Sekretar in pravni referent sta pograbila mape, ki jih je bilo za dva naračaja, in odhitela na dvorišče, kjer ju je že čakal avto z vžganim motorjem. Še hip in odpeljali so se skoz tovarniška vrata.

„To smo dobro opravili,“ si je pomel roke direktor, „in srečno novo leto!“

Tako smo srečno „pritozdirali“ v novo leto 1974.